

Perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset 1.8.2026 alkaen, liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Koulutuslautakunta 28.04.2026 § 44

Tiivistelmä: Perusopetuksen opetussuunnitelmaa pitää täydentää, koska liikunnallisen elämäntavan edistäminen tulee yhdeksi perusopetuksen lakisääteiseksi tavoitteeksi 1.8.2026 alkaen. Tämän johdosta opetussuunnitelman perusteita on muutettu, ja nämä muutokset pitää ottaa käyttöön paikallisessa opetussuunnitelmassa 1.8.2026 alkaen.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen, puh. 02 474 5311

Lailla 245/2025 muutetaan perusopetuslakia 1.8.2026 alkaen mm. niin, että perusopetuslain 2 § sisältää yhtenä opetuksen tavoitteena jatkossa myös liikunnallisen elämäntavan edistämisen sekä esi- että perusopetuksessa. Tähän liittyen Opetushallitus on 17.12.2025 antanut muutosmääräyksen 7885-2025 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muuttamisesta. Se koskee lukua 3 ”Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet” sekä lukua 4 ”Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri”.

OPH:n määräyksen mukaan tarkistettut paikalliset opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Liitteenä ovat opetussuunnitelmaan tulevat valtakunnalliset tekniset muutokset lukuihin 3 ja 4.

Lisäksi liitteenä on luonnos lukuihin 4.2.3 ja 4.5 valmistelluista täydennyksistä, jotka liittyvät paikallisesti päätettäviin asioihin siitä, kuinka Paimion perusopetuksessa liikunnallisen elämäntavan edistämistä toteutetaan käytännössä. Tältä osin opetussuunnitelman muutokseen annetaan mahdollisuus lausua mielipide ennen opetussuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä: Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus:

Koulutuslautakunta päättää hyväksyä OPH:n muutosmääräyksen 7885-2025 edellyttämät tekniset muutokset Paimion kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaan 1.8.2026 alkaen.

Lisäksi lautakunta päättää hyväksyä liikunnallisen elämäntavan edistämiseen liittyvän luonnoksen paikallisesti päätettävistä asioista täydennyksinä opetussuunnitelman lukuun 4.5 ja lähettää sen lausuntokierrokselle. Opetussuunnitelman täydennyksen luonnokseen on kaikilla halukkailla mahdollisuus lausua mielipiteensä, ja luonnoksesta pyydetään erikseen lausunnot peruskoulujen oppilaskunnilta, vanhempainyhdistyksiltä ja nuorisovaltuustolta. Lausunnot pyydetään jättämään viimeistään

tiistaihin 19.5.2026 mennessä Paimion kaupungin sähköpostiosoitteeseen paimio.kaupunki@paimio.fi. Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa 26.5.2026.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Koulutuslautakunta 26.05.2026
757/12.00.01.00/2025

Tiivistelmä: Koulutuslautakunta hyväksyy perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman muutokset, jotka liittyvät liikunnallisen elämäntavan edistämisen sisällyttämisestä perusopetuksen lakisääteisiin tavoitteisiin.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen, puh. 02 474 5311

Määräaikaan 19.5.2026 mennessä saatiin seuraavat lausunnot

Lausunnonantaja	Lausunto
Hanhijoen koulun oppilaskunnan hallitus	<p>Välkkäri-toiminta (=välituntiliikuntaleikittäjät) alakoulussa. Toiveena, että välituntiliikuttajat huomioivat oppilaiden toiveet.</p> <p>Koulupihojen suunnitteleminen liikuntaa edistäviksi lähiliikuntapaikoiksi. Pidettiin hyvänä asiana, toivottiin Hanhijoen koulun pihalle uutta kiipeilytelinettä.</p> <p>Oppituntien aikaiset taukoliikuntatuokiot. Tuotiin esille, että taukoliikuntatuokiot on suunniteltava niin, että ne eivät häiritse keskittymistä. Joidenkin oppilaiden on vaikea palata työskentelemään riehakkaan liikuntatuokion jälkeen.</p> <p>Kannustetaan kulkemaan koulumatkoja omatoimisesti. Kaverin kanssa samaa matkaa meneminen kannustaa kulkemaan omin voimin. Ideoitiin yhdessä, miten voitaisiin toteuttaa tätä esim.</p>

	<p>pyöräilevä ”koulubussi”, tapaamispaikka. Liikunnallista elämäntapaa käsitellään sopivissa kohdin eri oppiaineissa ja painotetusti terveystiedossa ja liikunnassa. Esitettiin huoli, että mene aikaa liikkumiselta liikuntatunnilla, jos asiaa käsitellään liikaa</p> <p>Oppilaita ohjataan hyödyntämään kaupungin tarjoamia liikuntamahdollisuuksia, kuten PaHaMa- kerhoja, Nuorisovuoroja, urheiluseuroja ja lähiliikuntapaikkoja. PaHaMa-kerhoja pitäisi mainostaa koulussa enemmän ja useammin.</p> <p>Monipuoliset sisällöt liikunnan opetuksessa (liikunnan vuosikello ikäryhmittäin). Ei toivottu yhteistä vuosikelloa vaan toivottiin, että opettaja suunnittelee ja oppilaat saavat toivoa.</p> <p>Kaikki mahdolliset koulupäivän aikaiset siirtymiset tehdään lihasvoimin. Esim. uimahallille pyöräily voisi viedä energiaa uimiselta. Ei sovi kaikkiin siirtymiin.</p> <p>Monipuolisilla valinnaisilla liikuntakursseilla tarjotaan mahdollisuutta lisätä liikettä arkiviikkoon. Vaihtureihin (4. ja 6. luokan valinnaiset) edelleen liikuntaa.</p> <p>Vuosittainen Sporttipäivä 7. - luokkalaisille. Pitää olla pakollinen, jotta kaikki osallistuvat.</p>
Hanhijoen koulun vanhemmat ry	Toivomme, että suunnitelman toteuttamisessa kiinnitettäisiin erityistä huomiota oppituntien keston sekä niitä tauottaviin välitunteihin. Esimerkiksi Hanhijoen koululla on yksi pidempi välitunti useamman

	<p>lyhyen välitunnin sijasta. Toivoisimmekin, että tämän uudistuksen myötä uskallettaisiin haastaa nykyistä tuntirakennetta ja luoda uusi rytmi niin, että välitunteja tulisi tasaisemmin ja 45min välitunti lyhennettäisiin esimerkiksi 30min välituntiin. Näin pitkä välitunti on osalla oppilaista aiheuttanut mm. sen, että sitä ennen oleva ruokailu jää kovin lyhyeksi, kun on kiire tuolle pitkälle välitunnille. Ruokailuun tulisi kuitenkin varata kaikille riittävä määrä aikaa, koska ilman ruoasta saatavaa energiaa ei myöskään jaksa liikkua.</p> <p>Liikunnallisuuden tuominen vahvemmin osaksi koulun arkea on kokonaisuudessaan erittäin hieno juttu. Toivomme, että tähän saadaan henkilökunnalle koulutusta sekä suunnittelu-aikaa riittävästi, jotta liikettä saadaan tuotua järkevästi arkeen.</p> <p>Haluaisimme myös nostaa esille tässä mahdollisuuden asettaa yläkouluun täyden puhelinkiellon. Olemme pettyneinä seuranneet miten Paimiossa tätä uudistusta ei ole syystä tai toisesta otettu käyttöön. Kaikki ovat varmasti lukeneet, miten paljon hyvää tästä uudistuksesta on poikunut niin nuorille kuin koko kouluyhteisöille. Erityisesti yläkoululaisille olisi erittäin tärkeää mahdollistaa liikunnalliset tauot.</p>
Paimion nuorisovaltuusto	<p>Mielestämme aihe on erittäin tärkeä ja suunnitelma on hyvin laadittu ja perusteltu. Nuorten on huomattavasti helpompi pitää huolta itsestään liikunnan avulla, kun siihen on saanut matalan kynnyksen mahdollisuuksia. Suunnitelman tavat edistää nuorten liikkumista ovat mielestämme monipuolisia ja konkreettisia. Meillä nousi esiin huomio siitä, että olisi olennaista sopeuttaa liikuntamuodot kullekin</p>

	ikäryhmälle. Erityisesti yläkoululaisten liikuntainnostusta voisi parantaa hyödyntämällä kyselyitä, joilla kartoitettaisiin, millainen liikunta olisi heille mieluisinta koulutyön ohessa. Mielestämme on myös tärkeää, että esimerkiksi PaHaMa-kerhoja mainostetaan, ja se onnistuisi nähdäksemme parhaiten paikan päällä kouluissa.
Kriivarin koulun oppilaskunnan hallitus	Kriivarin koulun oppilaskunnan hallitus kannattaa, että jokaiseen koulupäivään tuodaan mahdollisuuksia liikuntaan ja pitää suunnitelmaa hyvänä asiana.
Vistan yläkoulun oppilaskunnan hallitus	Hyvinvointiin liittyvät asiat ovat tänä vuonna kovasti mietittyneet oppilaita, ja hyvinvointia tukevat muutokset on otettu oppilaskunnan hallituksessa myönteisesti vastaan. Sähkötupakan ja puhelinten käyttöön liittyviä rajoituksia sekä liikunnalliseen elämäntapaan kannustamista opetussuunnitelmassa on pidetty hyvinä ja oppimista tukevinä muutoksina.

Opetussuunnitelmaluonnoksesta annetut lausunnot sisältävät hyviä detaljitason havaintoja ja huomioita, jotka opettajien ja rehtorien on syytä käsitellä, kun muuttuvaa opetussuunnitelmaa ryhdytään toteuttamaan käytännössä lukuvuonna 2026 - 2027.

Tässä vaiheessa opetussuunnitelman sisältöä ei em. lausuntojen perusteella katsota tarpeelliseksi lähteä enää yksityiskohtaisesti muuttamaan.

Esitettyihin toiveisiin PaHaMa-toiminnan markkinoinnin lisäämisestä todetaan, että perusopetuksen järjestäjän tulee suhtautua pidättyvästi koulun kautta toteutettavaan markkinointiin. Ko. syystä toiminnasta ei lähetetä useita mainosviestejä. Kyseisestä toiminnasta löytyy tietoa mm. kaupungin verkkosivuilta, ja toiminnan markkinointia pyritään tehostamaan muilla keinoilla kuin kouluissa ja koulujen kautta toteutettuna, koska perheille suunnatusta tämänkaltaisesta markkinoinnista on saatu huoltajilta myös kriittistä palautetta.

Muutos- ja kehitysehdotukset otetaan perusopetuksessa seurantaan lukuvuoden 2026–2027 aikana. Käytännön kysymyksissä tapauskohtainen harkinta opetussuunnitelman toteuttamisessa on mahdollista, ja tarkennuksia sekä muutoksia opetussuunnitelman

kirjauksiin voidaan tuoda lautakunnan hyväksyttäväksi asiasta saatujen käytännön kokemusten jälkeen.

Hallintosäännön 24 § kohdan 3 mukaan koulutuslautakunta päättää opetussuunnitelmista.

Esittelijä: Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus:

Koulutuslautakunta päättää hyväksyä OPH:n muutosmääräyksen 7885-2025 edellyttämät muutokset Paimion kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman paikallisesti päätettäviin asioihin 1.8.2026 alkaen siinä muodossa, jossa asia lähetettiin lausuntokierrokselle.

Päätös: